

→ Ik wil dat je mij begrijpt!

Begrijpelijke doelen: duidelijk voor iedereen

"Twee jaar geleden zijn we bij Koraal locatie Op de Bies met 'Begrijpelijke doelen' begonnen", vertelt Ingrid Bartels. Ze is naast regiocoördinator Taal voor allemaal ook projectleider van dit initiatief. "Begrijpelijke doelen is gestart op verzoek van onze cliënten zelf. Voor hen zijn de doelen die in de zorgplannen worden beschreven lang niet altijd duidelijk. En het begrijpen van deze doelen is juist heel belangrijk bij het nemen van eigen regie. Wij zijn als team aan de slag gegaan met hun vraag. We hebben onderzoek gedaan, bekeken hoe andere instellingen dit doen en opgeschreven wat we al goed doen en wat er beter kan. Vervolgens hebben we uitgebreid gebrainstormd en een pilot uitgevoerd."

→ Ingrid Bartels, projectleider Begrijpelijke doelen

"Samen zijn we tot een pakketje met handvaten en hulpmiddelen gekomen", vertelt Ingrid verder. "Voor de begeleiders op de groepen. Zij kunnen deze inzetten om cliënten te helpen hun doelen beter te begrijpen. Dit betekent helaas niet dat het voor elke cliënt weggelegd is om volledig beseft

te hebben van de doelen uit het zorgplan. Voor sommige doelgroepen is het nou eenmaal lastig of zelfs onmogelijk om echt tot begrip te komen. Toch hebben we ontdekt dat ook deze cliënten baat hebben bij het actief beleven van hun doelen. En dan bedoel ik: herhaaldelijk met de doelen bezig zijn, ondersteund

door hulpmiddelen die passen bij het communicatieniveau van de cliënt. Dat zorgt in veel gevallen toch voor herkenning."

Workshops

Ingrid: "Om de handvaten en hulpmiddelen goed te introduceren bij alle persoonlijk

begeleiders van Op de Bies hebben we een workshop samengesteld. De eerste workshop vond plaats in maart van dit jaar en sindsdien zijn er al veel begeleiders aan de slag gegaan met de tools uit de workshop. Ik noem er nog even een paar: een kapstok voor het bepalen van het communicatieniveau van de cliënt, Taal voor allemaal, de cyclus van het zorgplannen het Goed leven-gesprek, een inspiratie-box met hulpmiddelen en het verschil maar juist ook de samenhang tussen beleven en begrijpen. Sinds we zijn begonnen, hebben we al veel positieve reacties gekregen. Zowel begeleiders als cliënten reageren enthousiast. We hebben een aantal voorbeelden uit de praktijk verzameld."

Karlijn en Sandra

Karlijn woont bij één van de buitenwoningen van Op de Bies, net buiten de centrumlocatie in Landgraaf. Sandra is al jarenlang haar persoonlijk begeleider en kent haar door-en-door. "Karlijn kan zelf niet lezen", vertelt Sandra. "Maar als we samen praten over de doelen die ze wil bereiken neemt ze het voortouw in het gesprek. Ze kan precies benoemen wat haar doelen zijn en waarom deze zo belangrijk voor haar zijn." Sandra geeft aan dat Karlijn best wel trots is dat ze haar doelen zelf heeft gekozen. En ook op

het feit dat ze zelf kan aangeven hoe haar vader, haar moeder en Sandra haar kunnen helpen om die doelen te bereiken."

"Dat vertelt ze dan in haar eigen woorden", aldus Sandra. "Uiteindelijk belanden de doelen in het zorgplan zoals Karlijn ze heeft geformuleerd. Daardoor zijn ze voor iedereen te begrijpen." Een voorbeeld: 'Papa, mama en Sandra zorgen samen voor mij. Sandra praat veel met mij. En als ik iets niet begrijp, dan helpt Sandra mij met de picto-agenda. Dan begrijp ik het wel. Sandra maakt ook een aftelkalender voor het doel van mijn uitstapje. Dan weet ik precies wanneer we gaan. We gaan naar de musical van Aladdin en blijven ook slapen daar.'

Wat heeft de workshop 'Begrijpelijke doelen' jou opgeleverd? "De workshop heeft me extra handvaten gegeven", vertelt Sandra. "Ik ben tijdens mijn dienst op de groep nu meer bezig met vragen als: wat maakt Karlijn echt gelukkig? Wat is de vraag achter haar vraag? Dat heeft me meer inzicht gegeven in wat er speelt in haar wereld en wat daadwerkelijk belangrijk voor haar is. Op de groep gebruiken we Taal voor allemaal. En ik zorg dat ik alles in goed overleg met Karlijn, haar ouders en mijn collega's doe. Zo werken we allemaal samen aan de doelen van Karlijn."

→ Sandra: "Karlijn kan precies benoemen wat haar doelen zijn en waarom deze zo belangrijk voor haar zijn."

→ Nina: "Ruud heeft als doel: ik wil dat je mij begrijpt!"

Ruud en Nina

Ruud woont samen met andere ouder wordende cliënten op de centrumlocatie in Landgraaf. Hij heeft een ernstig verstandelijke beperking. Hij kan praten, veelal over onderwerpen binnen zijn eigen belevingswereld. Nieuwe begeleiders en veranderingen in zijn omgeving, daar heeft

hij moeite mee. "Helaas heb we daar op dit moment vaker mee te maken", vertelt begeleider Nina. "Als zijn hoofd vol zit of als hij zich niet begrepen voelt, dan kan Ruud boos worden. Daar heeft hij zelf last van. Daarom heeft hij als doel: ik wil dat je mij begrijpt!" Nina legt uit wat de begeleiders

doen om dat doel te bereiken: "We leggen aan nieuwe medewerkers uit hoe ze het signaleringsplan van Ruud kunnen gebruiken. Ook gaan we een filmpje maken van Ruud en een vaste begeleider. In dat filmpje kan Ruud dan zelf vertellen waar hij gelukkig van wordt. Maar ook waar hij boos van kan worden. Dit is helpend is voor Ruud en voor zijn begeleiders."

"Dit geeft de begeleiders handvaten en inzichten in wat hij nodig heeft", vervolgt Nina. "En het geeft Ruud een mogelijkheid om te vertellen wat hij wel en niet fijn vindt of wat hij nodig heeft. Ruud is erg trots dat er samen met Koraal Media een filmpje gemaakt gaat worden over hem. En dat hij dit dan zelf aan de begeleiders kan laten zien en zij hem beter kunnen begrijpen. De workshop begrijpelijke doelen heeft mij nieuwe inzichten en handvaten gegeven. Het is fijn om de cliënt nu echt te betrekken bij het bereiken van zijn eigen doelen."

Meer weten?

Wilt u meer weten over Begrijpelijke doelen? Neem dan contact op met projectleider Ingrid Bartels door een e-mailbericht te sturen naar ibartels@koraal.nl ■